

ด่วนมาก บันทึกข้อความ

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 2455
- 5 ๒.๕. 2553 / 8-10
วันที่ ๒๕๕๓

ส่วนราชการ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กลุ่มงานความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ โทรศัพท์ ๐-๒๑๔๒-๐๑๑๒

ที่ นร.๐๘๐๑.๐๕ / ๑๓๖๐ วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๓

เรื่อง การขยายระยะเวลาการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี (ผ่านเลขาธิการนายกรัฐมนตรี) เรื่องเพื่อ พิจารณา

๑. เรื่องเดิม จัดเข้าวาระ - 7 ๒.๕. 2553 เรื่องที่ ๒

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ ลงมติว่า

๑) เห็นชอบร่างประกาศ เรื่อง การขยายระยะเวลาการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงในเขตท้องที่จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา และร่างประกาศ เรื่อง การให้ประกาศที่คณะรัฐมนตรีกำหนดตามประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงยังคงมีผลใช้บังคับ รวม ๒ ฉบับตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ และให้ดำเนินการต่อไปได้ ๒) รับทราบร่างประกาศ เรื่อง การให้ประกาศและคำสั่งที่นายกรัฐมนตรีกำหนดตามประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงยังคงมีผลใช้บังคับตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ ๓) ให้กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรประเมินผลการดำเนินมาตรการลดผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงในพื้นที่ แล้วรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบเป็นระยะ และให้เร่งรัดการนำมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑ มาดำเนินการในพื้นที่อำเภอจะนะ อำเภอนาทวี อำเภอเทพา และอำเภอสะบ้าย้อย ของจังหวัดสงขลาโดยเร็ว ตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ ๔) ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้ความสำคัญกับการนำมาตรการลดผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมายมาใช้ควบคู่กับการบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงในระยะต่อไปอย่างจริงจัง

ต่อมาสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้นำร่างประกาศตามมติคณะรัฐมนตรีในข้อ ๑) และ ๒) รวม ๓ ฉบับ เสนอนายกรัฐมนตรีลงนาม และประกาศในราชกิจจานุเบกษาด้วยแล้ว โดยเป็นการขยายระยะเวลารั้งที่ ๑๘ ของการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงในเขตท้องที่จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา มีกำหนดสิ้นสุดผลการใช้บังคับในวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓

๒. ผลสืบหน้าการดำเนินการ

๒.๑ การดำเนินมาตรการลดผลกระทบจากการใช้กฎหมายความมั่นคงฯ
กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) แจ้งว่า ได้ใช้อำนาจตามกฎหมายความมั่นคงในพื้นที่เพื่อแก้ไขปัญหาการก่อความรุนแรงเท่าที่จำเป็น โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชน ทั้งนี้ ได้มีการดำเนินมาตรการเพิ่มเติมจากมาตรการเดิมที่ได้ปฏิบัติอยู่ในอีก ๓ เรื่อง ได้แก่

นร. 36
เข้า 5 เม.ย. 53
ออก 5 เม.ย. 53

๒.๑.๑ การลดผลกระทบในแง่ความรู้สึกและจิตวิทยาสังคม โดยในการเข้าติดตามจับกุม (การปิดล้อมตรวจค้น) ได้ให้เกียรติต่อบุคคล สถานที่ คำนึงถึงความเชื่อ ศรัทธา และวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น นอกจากนั้น ได้ให้ความช่วยเหลือเยียวยาแก่ครอบครัวของผู้ต้องสงสัย หรือกลุ่มผู้ก่อเหตุด้วย

๒.๑.๒ การลดผลกระทบจากการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ จากการติดตามการสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติการและการสร้างความโปร่งใสกับเจ้าหน้าที่ ที่ได้นำไปปฏิบัติในห้วงที่ผ่านมา ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๒ ถึง สิ้นเดือนมีนาคม ๒๕๕๓ พบว่า มีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคง (ทหารและตำรวจ) จำนวน ๔ เรื่อง ทั้งนี้ เรื่องทั้งหมดได้รับการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายงานการตรวจสอบเรียบร้อยแล้ว

๒.๑.๓ การสร้างความเข้มแข็งในกระบวนการยุติธรรม ได้พิจารณาและศึกษาคำพิพากษาในคดีความมั่นคง และนำมาปรับปรุงวิธีการทำงานของเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีเรื่องความน่าเชื่อถือของพยานหลักฐาน ทั้งจากการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์ และจากบันทึกผลการซักถามในชั้นการให้ถ้อยคำตามอำนาจเรียกของ พ.ร.ก.การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถใช้เป็นพยานหลักฐานที่มีคุณค่า มีน้ำหนัก และน่าเชื่อถือ เพื่อประกอบการพิจารณาของศาลมากยิ่งขึ้น ซึ่งเรื่องนี้ กอ.รมน. ภาค ๔ สน. จะได้ติดตามผลคำพิพากษาต่อไป

๒.๒ การเร่งรัดนำมาตรา ๒๑ แห่ง พ.ร.บ.การรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑ มาใช้ในพื้นที่ ๔ อำเภอของจังหวัดสงขลา

๒.๒.๑ กอ.รมน. ได้มีหนังสือถึงสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เมื่อ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๓ แจ้งว่า การดำเนินการในรายละเอียดของมาตรา ๒๑ ตาม พ.ร.บ.การรักษาความมั่นคงฯ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้กฎหมายทั้งสิ้น จึงมีความจำเป็นต้องพิจารณาให้ถูกต้องและรอบคอบ เนื่องจากอาจจะเกิดผลกระทบต่อการแก้ไขปัญห จชต. ในภาพรวม จึงขอให้กระทรวงยุติธรรมเข้ามาเป็นหน่วยหลักในการดำเนินการ หรืออาจจัดตั้งคณะทำงานเป็นกรณีพิเศษ เพื่อจัดทำรายละเอียดในมาตรา ๒๑

๒.๒.๒ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เห็นว่าการนำมาตรา ๒๑ ของพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑ มาใช้ในพื้นที่ ๔ อำเภอของจังหวัดสงขลาเป็นเรื่องสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของการปฏิบัติจริงในพื้นที่ เนื่องจากหัวใจสำคัญของเรื่องนี้เป็นการบริหารจัดการกฎหมายให้เกิดการบูรณาการ และประสานการปฏิบัติกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งต้องได้รับความร่วมมือและดำเนินการอย่างสอดคล้องประสานกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในจุดเชื่อมต่อระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายตุลาการ หากการดำเนินการไม่ประสบผลสำเร็จอาจจะเกิดความเสียหายในวงกว้างต่อการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งนี้ กอ.รมน. ได้ถามปัญหาสำคัญ ๓ เรื่อง ได้แก่ ข้อกฎหมาย และวิธีการใช้กฎหมาย รวมทั้งการปฏิบัติและแนวทางการพิจารณาคดีของศาล ทั้งนี้ การดำเนินการเพื่อนำมาตรา ๒๑ มาใช้ในพื้นที่นาร่องดังกล่าว ได้พิจารณาในระดับนโยบาย

และยุทธศาสตร์จนได้ข้อยุติแล้ว และได้มีการหารือแนวปฏิบัติในเรื่องนี้มาเป็นลำดับ แต่ยังมีข้อติดขัดด้านความมั่นใจในข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำมาตรา ๒๑ มาใช้ในพื้นที่ตามที่ กอ.รมน. ได้เสนอความเห็นมาในข้างต้น

๒.๒.๓ สำนักงานฯ จึงได้มีหนังสือแจ้งกระทรวงยุติธรรม ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทเป็นกลไกทำงานของฝ่ายบริหารที่มีองค์ความรู้เรื่องกฎหมายและการบริหารงานยุติธรรม รวมทั้งมีหน่วยงานในสังกัดที่เอื้ออำนวยและสามารถตอบสนองต่อการปฏิบัติงานที่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๑ ตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการจนถึงในส่วนท้ายของกระบวนการ ซึ่งได้แก่หลักสูตรการฝึกอบรมรวมไปถึงการประเมินผล จึงน่าจะให้การสนับสนุนตามที่ กอ.รมน. ร้องขอได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนความถูกต้องเหมาะสมของรายละเอียดตามร่างประกาศกำหนดลักษณะความความผิดอันมีผลกระทบต่อความมั่นคงภายในราชอาณาจักรและในส่วนของหลักสูตรการฝึกอบรมและการประเมินผล

๒.๒.๔ กระทรวงยุติธรรมได้จัดประชุมส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เมื่อ ๒ เมษายน ๒๕๕๓ โดยได้พิจารณารายละเอียดการดำเนินการตามมาตรา ๒๑ เพื่อแก้ไขข้อขัดข้องจนได้ข้อยุติแล้ว และจะได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาในโอกาสแรก

๒.๓ ผลการใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินในรอบ ๓ เดือนที่ผ่านมา กอ.รมน. แจ้งว่า

๒.๓.๑ ในห้วง ๓ เดือนที่ผ่านมาการใช้ พ.ร.ก. มีประโยชน์ต่อการควบคุมสถานการณ์ส่งผลให้เจ้าหน้าที่สามารถควบคุมตัวบุคคลแนวร่วม ผู้ต้องสงสัย และกลุ่มผู้ปฏิบัติการได้จำนวน ๕๖๕ คน รวมทั้งตรวจพบและยึดยุทธโศปกรณ์สำคัญและวัตถุระเบิดได้หลายรายการ

๒.๓.๒ กอ.รมน. ภาค ๔ สน. ได้ใช้อำนาจงดหรือระงับการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ตามมาตรา ๑๑ (๕) ของ พ.ร.ก. ทั้งนี้ เพื่อระงับเหตุร้ายแรงโดยประสานกับกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กับบริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ให้ระงับการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในเขตพื้นที่จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา จำนวน ๔๔๕ เลขหมาย การดำเนินการข้างต้นมีความจำเป็นเนื่องจากผลการสืบสวนคดีสำคัญของพนักงานเจ้าหน้าที่พบว่ากลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงได้จ้างหรือจ้างวานให้กลุ่มเยาวชนในพื้นที่เป็นผู้ลงทะเบียนขอใช้บริการซิมการ์ดโทรศัพท์เคลื่อนที่ เพื่อนำไปให้กลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงใช้ในการก่อเหตุหรือติดต่อสื่อสารและสนับสนุนในการกระทำความผิด

๒.๓.๒ การใช้อำนาจตาม พ.ร.ก. ฉบับนี้พร้อมไปกับการดำเนินการมาตรการลดผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงภายในพื้นที่ และการยึดหลักความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน ได้เปิดโอกาสในการสร้างความเข้าใจกับผู้ต้องสงสัยและประชาชนในพื้นที่ให้ลดความหวาดระแวงและมีความไว้วางใจการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่มากขึ้น ตลอดจนให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับโครงสร้างและกระบวนการก่อเหตุรุนแรงจนสามารถนำไปขยายผลให้เป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขสถานการณ์ได้เป็นอย่างดี โดยประชาชนในพื้นที่มีความเชื่อมั่นในความปลอดภัยในชีวิตและ

ทรัพย์สิน สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมั่นใจว่าจะได้รับความคุ้มครองจากเจ้าหน้าที่รัฐอย่างเต็มที่
ในการนี้ กอ.รมน. ขอเสนอให้มีการใช้ พ.ร.ก. ต่อไปอีกเป็นระยะเวลา ๓ เดือน

๓. ข้อพิจารณาของ สมช.

๓.๑ มาตรการลดผลกระทบการใช้กฎหมายความมั่นคงในพื้นที่ ซึ่ง กอ.รมน. ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีมาเป็นลำดับ โดยได้เพิ่มเติมมาตรการที่พิจารณาแล้วว่าสามารถสร้างความเชื่อมั่น ศรัทธาและไว้วางใจของประชาชนต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นการปกป้องและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนมากขึ้นอีกทางหนึ่งด้วย

๓.๒ การเร่งรัดการนำมาตรา ๒๑ ของพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงฯ มาใช้ในพื้นที่ที่มีความก้าวหน้าเป็นลำดับ แม้การพิจารณามีความล่าช้าอยู่บ้างแต่ก็มาจากความละเอียดอ่อนที่มีผลสืบเนื่องมาจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และการดำเนินการต่อกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ การพิจารณาจึงต้องมีความรอบคอบ และไม่เกิดช่องว่างที่อาจสร้างปัญหาและอุปสรรคต่อการแก้ไขปัญหาในภายหลัง

๓.๓ การใช้อำนาจตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ยังมีความจำเป็นเพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีอำนาจตามกฎหมายที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง

๔. ข้อเสนอแนะ

เห็นสมควรเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติการขยายระยะเวลาการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ต่อไปอีกเป็นระยะเวลา ๓ เดือน ตั้งแต่วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๓ ถึงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๓

อนึ่ง หากนำเรื่องนี้เข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะรัฐมนตรีในวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๓ ก็จะมีผลเหมาะสม และทันต่อกำหนดสิ้นสุดระยะเวลาประกาศฯ ในวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๓ เนื่องจากในห้วงสัปดาห์ก่อนหน้าจะมีวันหยุดราชการติดต่อกันหลายวัน

ทั้งนี้ สำนักงานฯ ได้ยกร่างประกาศที่เกี่ยวข้องตามพระราชกำหนดเพื่อนำเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะรัฐมนตรีแนบมาพร้อมนี้

๕. จิงกราบเรียนมาเพื่อกรุณาอนุมัติตามข้อ ๔

กราบเรียน นรม.

เห็นควรอนุมัติให้เสนอ ครม. พิจารณา
ในวันที่ 7 มี.ย. 53เนื่องจากมีความจำเป็น
เร่งด่วน ตาม ม.9 แห่ง พรฎ. ว่าด้วยการเสนอเรื่องฯ

จิณ -

(นายสุรชัย ภูประเสริฐ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

Winc. ๕๓
(นายถวิล เปลิยนศรี)

เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

๐๙๗๕๓๗๖๐ ๔

(นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)
นายกรัฐมนตรี

๐๙๗๕
๗ เม.ย. ๕๓